

Sygn. akt III CSK 289/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku M. K.

przy uczestnictwie M. S., M. O., B. B.,

A. K., A. S. i K. K.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 3 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki M. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. akt II Ca 1058/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od uczestniczki M. S. na rzecz wnioskodawczyni
M. K. kwotę 900 zł (dziewięćset) tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie w ten sposób, że stwierdził nabycie przez wnioskodawczynię z dniem 31 grudnia 2012 r. własności opisanej nieruchomości przez zasiedzenie.

Uczestniczka M. S. w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzebę wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości powiązała z art. 235, 382 i 386 § 4 k.p.c., art. 299 k.p.c. i art. 336 k.c. Wyjaśnienia wymaga w jakim zakresie sąd drugiej instancji jest uprawniony do dokonania własnych ustaleń w sprawie, odmiennych od ustaleń sądu pierwszej instancji na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego przez ten sąd i czy dokonanie tego nie narusza art. 176 Konstytucji przez pozbawienie możliwości poddania ustaleń kontroli instancyjnej. Wyjaśnienia wymaga także, czy sąd może poczynić ustalenia faktyczne na podstawie oświadczenia złożonego w toku rozprawy i czy oświadczenie to ma moc dowodu z przesłuchania stron. W odniesieniu do art. 336 k.c. konieczne jest wyrażenie przez Sąd Najwyższy stanowiska w kwestii tego, czy sam fakt przekazania pieniędzy w różnych terminach jednemu ze współwłaścicieli, bez wiedzy pozostałych współwłaścicieli, pozwala na ustalenie, że doszło do zawarcia nieformalnej umowy sprzedaży nieruchomości i czy fakt taki może stanowić przejaw zaimplementowania zmiany charakteru posiadania na posiadanie samoistne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi

kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z przesłanką istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów połączone zostało wymaganie wykazania, że określony przepis prawa, mimo wyłonienia się takiej konieczności nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane wątpliwości, w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2020, nr 12, poz. 151; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.). Skarżący powinien sformułować wątpliwości oraz podać na czym polegają problemy związane z rozumieniem tego przepisu oraz przedstawienia, że wątpliwości te mają poważny i rzeczywisty charakter, nie są zaś zwykłymi, wyłaniającymi się w każdym procesie stosowania prawa. Jeśli na tle stosowania tych przepisów powstały już rozbieżności w orzecznictwie na skarżącym spoczywa obowiązek ich przedstawienia. Chodzi zatem o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie w jego stosowaniu.

Wymaganiom tym nie odpowiada wniosek skarżącej. Problematyka dokonywania odmiennych ustaleń przez sąd drugiej instancji była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, które doprowadziły do wypracowania jednolitego stanowiska zawartego w uchwałach siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124; z dnia 21 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 53). Określenie charakteru dowodu z przesłuchania stron (uczestników) jako posiłkowego także dokonane zostało w orzecznictwie w sposób wyjaśniający kwestie podniesione we wniosku skarżącej. Na niemożność zastąpienia go oświadczeniem strony, czy informacyjnym wysłuchaniem, wskazuje jednolite stanowisko judykatury. Ocena sytuacji zaistniałej w sprawie nie należy do kategorii potrzeby wykładni przepisu prawa. Ostatni problem odnoszący się do

kwalifikacji zmiany charakteru posiadania dotyczy subsumpcji okoliczności faktycznych sprawy do przepisu prawa materialnego, a zatem zwykłego procesu stosowania prawa, a tym samym dążenia do skontrolowania go przez Sąd Najwyższy. Skarżąca nie wykazała, że rzeczywiście zachodzi powołana przez nią przyczyna przedsądu.

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.